

Kernu põhikooli arenguestluste korraldamise tingimused ja kord

Käesolev Kernu põhikooli arenguestluste korraldamise tingimused ja kord on saanud Kernu PK hoolekogu 13.03.2018. a. koosolekul nr 6 positiivse arvamuse.

Kernu Põhikooli õppenõukogu on andnud 04.01.2018 koosolekul nr 5 positiivse arvamuse.

Kooli direktor on arenguestluste korraldamise tingimused ja kord kehtestanud 14.03.2018. a. käskkirjaga nr 1-3/13.

Käesoleva Kernu põhikooli arenguestluste läbiviimise korra aluseks on Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõiked 3-5, mille järgi õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlustus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides; arenguestlustusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kui kool ei ole saanud koolikohustusliku õpilase vanemaga kontakti, et leppida kokku arenguestluste aeg või vanem ei ole teistkordselt ilmunud arenguestlustele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes korraldab vajaduse korral lapse õiguste kaitsmiseks vajalike meetmete rakendamise. Vajaduse korral kaasatakse ka teisi koolitöötajaid, tugispetsialiste ning õpilase elukohajärgse valla- või linnavalitsuse esindajaid.

I ÜLDOSA

1. Arenguestluste läbiviimise juhend

Kernu Põhikooli arenguestluste läbiviimise juhend koosneb kolmest osast:

- üldosa;
- arenguestluste protseduurilised reeglid Kernu Põhikoolis;
- arenguestluste ankeedid.

2. Arenguestluste läbiviimise põhjendus

Iga laps tahab koolis hästi toime tulla ja tubli olla. Vajab, et teda märgataks ja ta edusamme tunnustataks. Samuti on tal vahel tarvis julgustust või lihtsalt võimalust abi paluda. Et elutempo on väga kiire nii koduses ringis kui koolis, on mõnikord hädasti vaja aeg maha võtta, lihtsalt istuda ja omavahel rääkida – rääkida sellest, mis on lapsele tähtis.

Sellise aja ja võimaluse annavad Kernu Põhikoolis korraldatavad arenguestlused. Arenguestlustus on usalduslik ja dokumenteeritud jutuajamine õpilase, tema vanemate ja klassijuhataja vahel, mille juures peatähelepanu on lapsel.

Et laps veedab peaaegu poole oma ärkvelolekuajast koolis, on kodu kõrval just kool järgmine mõjukas tegur tema arengus. Kui tahame ta edasijõudmist maksimaalselt soodustada ja sellele kaasa aidata, tuleb teha koostööd kooli ja kodu vahel. Iga laps on ju individuaalne ja omanäoline. Teda ei saa ega tohi valada teistega täpselt ühesuguse vormi järgi. Sellepärast on õpetajatele oluline õppida last tundma ka väljaspool koolitundi. Saada teada, kuidas ta käitub kodus, millised on tema suhted vanematega, millised on tema koolivälised huvid, kas ta leiab kergesti sõpru jne. Vanemad omakorda peavad olema huvitatud tagasisidest lapse õppimise ja käitumise kohta koolis: mõnigi kord võib laps näidata end kooli- ja kodukeskkonnas sootuks erinevast küljest. Ka saavad lapsevanemad palju ära teha oma lapse võimalike õpiraskuste ületamisel, tema suhtlemisprobleemidele lahenduse leidmisel, lihtsalt toetamisel.

Arenguvestlusel peaks sõna saama eelkõige õpilane. Kokkusaamine ei tohiks kujuneda õpetaja monoloogiks või õpetaja ja lapsevanema dialoogiks ega samuti süüdistamiseks või etteheidete tegemiseks. Siin on number üks laps ise, siin on tal võimalik ennast ja oma võimeid vanemate ja õpetaja kaasabil analüüsida, arutada läbi oma tulevikuplaane, õppetulemusi ja arenemisvõimalusi. Lapsel on võimalik teada anda, mis teda koolis või kodus segab ja häirib, või vastupidi, mida heaks ja tähtsaks peab.

Nii vanematel kui õpetajal on võimalus lapse muredest ja rõõmudest teada saada, seega tõhusamalt teda aidata.

Info liikumine kodu ja kooli vahel ning ühiste eesmärkide selgus aitab ära hoida kooli- ja koduses elus ikka tekkida võivaid pingeid ning vastastikusi mittemõistmisi. Nii on arenguvestlus väga vajalik lapse võimalike probleemide ennetamiseks ja lahendamiseks.

3. Arenguvestluse eesmärgid Kernu Põhikoolis

Arenguvestluse üldised eesmärgid on:

- lapse arengu igakülgne toetamine kodu ja kooli vahelises koostöös.

Arenguvestluste kitsamad eesmärgid Kernu Põhikoolis on:

- aidata õpilasel analüüsida ning hinnata oma edusamme, õpitulemusi ja käitumist;
- välja selgitada lapse tase ja see, kuhu õpilane tahab välja jõuda vastavalt oma võimetele;

- aidata tal koostada järgmiseks õppeperioodiks plaan, kuidas ületada võimalikke raskusi või mida teha oma annete arendamiseks;
- leppida lapsega kokku tema järgneva õppeperioodi eesmärkides, et kool ja kodu teda nende saavutamisel võimalikult palju toetada saaksid;
- aidata lapsel saavutada kõrget enesehinnangut ja väärikustunnet;
- selgitada välja kooli- ja kodu vahelised ebakõlad, vältida konfliktsituatsioonide tekkimist kooli ja kodu vahel, leida neile lahendusi;
- selgitada kooli võimalusi, taotlusi ja nõudmisi lapsevanemale ja lapsele;
- saada nõuandeid ja soovitusi lapse arendamiseks, vajadusel erialaspetsialistide poole pöördumiseks;
- luua ja hoida häid suhteid kooli, õpilaste ning lapsevanemate vahel;
- ennetada tekkida võivaid probleeme lapse käitumises, õppimises ja arengus;
- anda lapsevanemale infot lapse käitumise, suhtlemise ja õppimise kohta koolis ja kollektiivis;
- nõustada ja aidata last ning lapsevanemaid õppimise, õpetamise ja kasvatamise valdkondades;
- suunata õpilast ise analüüsima, hindama ja kavandama oma tegevust;
- õpetada last ise vastutama ja oma õppetööd jälgima;
- suunata last üha julgemini eesmärke püstitama ja neid saavutama;
- aidata õpilast edasise haridustee planeerimisel;
- mõista, kuidas lapsevanem oma last toetab;
- saada vastastikust tagasisidet lapse arengu toetamiseks.

4. Arenguestluse kokkulepped

Arenguestluse käigus sõlmitavate kokkulepete ellurakendamiseks ja täideviimiseks, on oluline arenguestluse osapoolte ühisele kokkuleppele jõudmine selles osas, milliseid eesmärke seada ja kuidas neid saavutada. Oluline on, et kokkulepitavad eesmärgid oleksid kõigile osapooltele vastuvõetavad, reaalsed ja mõõdetavad ning sõnastatud selgelt ja kindla ajakavaga nende elluviimiseks.

5. Arenguestlus ja täiendav juhendamine

Arenguestluse käigus võib selguda, et õpetaja, õpilane või lapsevanem vajavad esilekerkinud probleemi lahendamiseks ja õpilase arengule kaasaaitamiseks mõne spetsialisti täiendavat kaasamist. Sellisel juhul tuleb seda osapoolte kokkuleppel teha.

6. Arenguestluse konfidentsiaalsus

Arenguestluse tulemused on üldjuhul konfidentsiaalsed. Klassijuhatajale arenguestlusel teatavaks saanud kriminaalse sisuga informatsioon tuleb edastada vastavalt seaduses sätestatud korrale.

7. Arenguestluste standardiseerimine

Arenguestluste süsteem aitab:

- ühtlustada arenguestluste läbiviimise alused, mis võivad vastasel korral muutuda õpetajate vaheldumisel;
- kõrvaldada võimalus hinnata õpilasi nende isiksuseomaduste põhjal, kui kasutada kindlat süsteemi ja ühtseid küsimusi;
- aidata kaasa kindlate pädevuste saavutamisele.

8. Arenguestlus ja õpilase hinne

Arenguestlus ei mõjuta õpilase hindeid.

II ARENGUESTLUSTE PROTSEDUURILISED REEGLID KERNU PÕHIKOOLIS

9. Arenguestluse läbiviimise aeg ja sagedus

Arenguestlust viiakse iga õpilasega läbi regulaarselt vähemalt üks kord aastas, kuid vajadusel ka sagedamini. Arenguestlustega tuleb alustada hiljemalt III trimestri alguses ja arenguestlused peaksid olema läbi viidud hiljemalt III trimestri lõpuks.

Vajadusel või raskuste ilmnemisel võib arenguestlusti korraldada ka sagedamini ja muul ajal. Siis määratakse ka lühemad arenguperioodid. Mida lühem on analüüsiv ja jälgitav periood, seda täpsemat ja detailsemat tegevuskava see võimaldab.

10. Arenguestluse osapooled

Arenguestlusest võtavad osa klassijuhataja, lapsevanem või lapsevanemad (lapse seaduslik esindaja või hooldaja) ja õpilane. Kui on tarvis, kutsutakse arenguestluse või selle osa juurde kokkuleppel lapsevanema, õpilase ja klassijuhatajaga täiendav osapool.

Arenguestlust viiakse mõnikord läbi ka mitmeosalisena: võib vestelda nii lapse kui lapsevanemaga eraldi, kui olukorrast tingitud otsene vajadus nõuab. Lapse jaoks tõhusam ja motiveerivam on aga ikkagi avatud vestlus kõigi kolme osapoole kohalviibimisel.

11. Õpilase liikumine

Kui teisest koolist saabub Kernu Põhikooli uus õpilane, siis viiakse temaga hiljemalt kahe kuu möödudes Kernu Põhikooli saabumisest läbi mittekorriline arenguvestlus, et saada ülevaade tema kohanemisest, vajadustest ja ootustest uues kollektiivis.

Kui õpilane lahkub Kernu Põhikoolist, siis kehtivad tema suhtes edasi kõik varasemaid arenguvestlusi puudutavad konfidentsiaalsuse põhimõtted.

12. Klassijuhataja vahetumine

Klassijuhataja vahetumisel kehtivad uue klassijuhatajaga edasi kõik varasemad kokkulepped ja konfidentsiaalsusnõuded. Varasemate kokkulepetega tutvustab uut klassijuhatajat eelmine õpetaja. Klassijuhataja vahetumisega jäävad kõik seni õpilase ja tema vanematega tehtud kokkulepped kehtima kuni järgmise arenguvestluseni ning ka uus klassijuhataja on kohustatud neid aktsepteerima ja järgima.

13. Arenguvestluseks ettevalmistumine

Nii õpilane oma perekonnaga kui õpetaja peavad arenguvestluseks ette valmistuma. Kernu Põhikoolis kasutatakse arenguvestluste läbiviimiseks ettevalmistatud ankeeti, mida arenguvestlust läbi viiv klassijuhataja kohendab vastavalt vajadusele.

Klassijuhataja planeerib tööplaanis arenguvestluste ajad. Vestluse toimumise kuupäev ja kellaaeg lepitakse isiklikult lapsevanema ja õpilasega kokku.

Klassijuhataja tutvustab ja annab õpilasele ja lapsevanemale kaks nädalat enne arenguvestluse toimumist täitmiseks eneseanalüüsi ankeedi. Sõltuvalt kooliastmest, kas iseseisvalt või koos vanematega läbitöötatud ankeedi toob õpilane hiljemalt kolm päeva enne arenguvestlust õpetajale tagasi. Selle järgi koostab klassijuhataja arenguvestluse läbiviimise orienteeruva kava. Selles tuleks püüda ennetada vestluse käigus esile kerkida võivaid probleeme ja luua võimalused nende lahendamiseks.

Enne korralist arenguvestlust analüüsib klassijuhataja õpilase õpitulemusi või teeb neist üldise väljavõtte (hinneteleht vm) ja küsib vajadusel aineõpetajatelt võimalikku informatsiooni, mida oleks vestlusel vaja käsitleda.

14. Arenguvestluse läbiviimine

Arenguvestluse läbiviijaks on lapse klassijuhataja.

Arenguvestlus peab toimuma privaatses ja mugavas ruumis, kus ei viibi kolmandad isikud ja on kõrvaldatud kõik segavad tegurid. Kui õpilase ja lapsevanema jaoks on tegemist esimese arenguveestlusega üldse, siis tutvustab õpetaja alguses selle toimumise kava ja põhimõtteid.

Vestlust juhib klassijuhataja õpilase analüüsilehe ja eelnevalt valmis mõeldud kava alusel. Peamiselt saavad arenguveestlusel sõna laps ning lapsevanem. Hästi juhitud arenguveestluse korral räägib laps suurema osa ajast.

Arenguvestluse ajal klassijuhataja:

- juhib vestlust eelnevalt koostatud kava alusel, olles siiski küllalt paindlik ja kohanev vestluses võimalike pöörete korral;
- peab meeles, et arenguveestlusel peaksid laps ja lapsevanem kõnelema suurema osa ajast.
- teeb vajalikke märkmeid;
- on rahulik, positiivselt meelestatud ja taktitundeline;
- aitab lapsel ja lapsevanemal sõnastada lapse eesmärgid;
- pakub lapse probleemide lahendamiseks ja eesmärkide saavutamiseks välja kohaseid, reaalseid ning kõiki osapooli rahuldavaid meetodeid;
- vajaduse korral juhendab ja nõustab lapsevanemat;
- tunnustab õpilase püüdlusi ja edusamme, laseb tal endal kõnelda, millal ja millega seoses on ta kogunud edu ja millised eesmärgid on enda arust saavutanud;
- küsib, kus laps enda arvates veel arenguruumi ja parandamisvõimalusi näeb, palub tal tuua selgitusi ja näiteid;
- sõnastab ühiselt lapse ja lapsevanematega eesmärgid (nt probleemi lahendamine, õpilase arenemine konkreetses aines või huvialal jm) järgmiseks arenguperioodiks;
- arutab, kuidas saab last tema eesmärkide saavutamisel aidata kool ja klassijuhataja, kuidas lapsevanem, mida laps ise peab selleks tegema;

Arenguvestluse lõpuks jõutakse kokkuleppele lapse järgmise arenguperioodi peamistes eesmärkides, nende realiseerimise meetodites ning kooli-kodu ühisel strateegias lapse abistamisel. Need tulemused vormistatakse kirjalikult.

Pärast arenguveestlust klassijuhataja:

- teeb arenguvestlusest kirjaliku kokkuvõtte;
- varustab õpilase ja lapsevanema vajadusel vestluse aruande koopiaga;
- säilitab arenguvestluse materjale kõrvalistele isikutele kättesaamatus kohas;
- hoiab vestlusel räägitu konfidentsiaalse osa ainult enda teada;
- analüüsib õppeaasta lõpul õpetajatöö aruandes ka arenguvestluste läbiviimist, neil osalemist, tagasisidet ja üldisi tulemusi. Klassi arenguvestluste üldised tulemused ja kokkuvõtte esitab tähtaegselt direktorile.

Arenguvestluse ajal õpilasele ja lapsevanemale antav tagasiside on konstruktiivne ja edasiviiv. Tuleb veenduda, et kõik vestlusel kõneldav on kõigile osapooltele ühtmoodi arusaadav ja pakutud lahendused ning arengusuunad kõigile aktsepteeritavad. Vastutus protseduurireeglite järgimise eest lasub kõigil arenguvestluse osapooltel.

Kui õpilasel ja lapsevanemal tekib kaebusi ja küsimusi arenguvestluse läbiviimise kohta või kui nad soovivad apelleerida arenguvestluse tulemust, on neil õigus pöörduda kooli juhtkonna poole kirjalikult 10. päeva jooksul peale arenguvestlust.

III KERNU PÕHIKOOLI ARENGUVESTLUSTE ANKEEDID

Enne arenguestlust tuleb teatada lapsevanemale kirjalikus vormis alljärgnevat. Klassijuhataja võib vormi vastavalt vajadusele muuta.

Lp. lapsevanem.....

Ootan Teid koos lapsega arenguestlusele, mis toimub ..... /aeg ja koht/.
Arenguestluse aluseks on küsimustik (on võimalik ka kohapeal täita), mille Teile saadan.
Juhul, kui Teile antud aeg ei sobi, siis teatage mulle telefonil ....., et saaksime
kokku leppida uue aja.

Koos teatisega tuleb saata ümbrikus või e-kirjaga ankeet.

Õpetaja registreerib arenguestlusest osavõtjad, kuupäeva, toimumise koha ja võtab allkirjad.
Arenguestluse täidetud ankeedid on konfidentsiaalsed ega kuulu edasiandmisele ja
teatamisele kolmandatele isikutele.

LISA 1

KERNU PÕHIKOOLI ARENGUVESTLUSTE ANKEET

.... klass	Õpilase nimi
Õpilase vanus	Arenguestluse kuupäev
Arenguestlusest osavõtjad	Eelmise arenguestluse kokkulepped

TÄIDAB/VASTAB ÕPILANE

I KOOL JA ÕPPEAINED

1. Millises õppeaines on õppimine kerge?

.....

2. Millises õppeaines on õppimine raske?

.....

3. Mul on kodutööd tehtud

- Alati
- Tihti
- Harva
- Mitte kunagi

4. Kodused ülesanded on minu jaoks

- Huvitavad
- Igavad
- Kerged
- Rasked

5. Koduseid ülesandeid on

- Palju
- Parasjagu
- Võiks olla rohkem

6. Vajan abi koduste tööde tegemisel

- Alati
- Tihti
- Harva
- Mitte kunagi

7. Õppimisraskuste puhul

- Pöördun õpetaja poole abi saamiseks
- Pöördun vanema poole abi saamiseks
- Püüan ise hakkama saada

8. Õppimisraskusi põhjustavad

- Kodutööde tegemata jätmine
- Ei saa õpetaja seletusest aru
- Ei kuula õpetajat
- Puuduvad õppevahendid
- Lobisen tunnis pinginaabriga
- Muu põhjus .....
- Mulle ei ole õppimine raske

9. Mul on vajaminevad töövahendid kaasas:

- Alati
- Tihti
- Harva
- Mitte kunagi

10. Mina olen õpilasena (tõmba kõige sobivamatele variantidele joon alla)

hoolas, hooletu, tähelepanelik, tähelepanematu, viisakas, ebaviisakas, sõbralik, ebasõbralik, kärsitu, kannatlik, abivalmis, isekas, virk, laisk, rõõmsameelne, kurvameelne, vihane, helde, kade, julge, arg, olen sõnapidaja, ei pea oma sõna.

11. Tulen iga päev meeleldi kooli:

- Alati
- Tihti
- Harva
- Mitte kunagi

12. Ma täidan klassireegleid:

- Alati
- Tihti
- Harva
- Mitte kunagi

13. Suudan kaaslasi ja õpetajat kuulata ilma vahele segamata

- Alati
- Enamasti
- Mõnikord

14. Täidan õpetaja korraldusi

- Kohe
- Alles mitme ütlemise peale
- Tihti

15. Mis sulle koolis meeldib või ei meeldi?

- Kool üldse
- Õppimine
- Klassikaaslased
- Õpetajad
- Klassi ja kooli üritused
- .....

16. Mida huvitavat ja vajalikku oled sel aastal kooliaastal teada saanud?

.....

.....

.....

.....
.....

II SUHTED JA KLASSIKAASLASED

1. Saan kõigi klassikaaslastega hästi läbi

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Tülitsen iga päev

2. Klassikaaslased suhtuvad minusse hästi

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Teised suhtuvad minusse alati halvasti

3. Kellega klassikaaslastest on olnud suuri arusaamatusi? Miks?

.....
.....

4. Saan õpetajatega hästi läbi

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Tülitsen õpetajatega iga päev

5. Kellega õpetajatest on olnud suuri arusaamatusi? Miks?

.....
.....

II HUVID JA KOOLIVÄLINE TEGEVUS

1. Peale koolitunde osalen järgmistes huvialaringides (treeningutel):

.....
.....

2. Kodus vabal ajal teen:

.....
.....
.....

3. Tahaksin veel osaleda järgmistes huvialaringides:

.....

4. Ma oskan hästi (nimeta tegevused):

.....
.....

5. Mida tahaksid paremini osata?

.....
.....

6. Millest unistad tulevikus?

.....
.....
.....

TÄIDAB/VASTAB LAPSEVANEM

I KOOL JA ÕPPEAINED

1. Kuidas hindab Teie laps oma kooli, klassi, õpetajaid?

.....
.....
.....

2. Mis Teie lapsele kooliskäimise juures meeldib/ei meeldi? Milliseid probleeme või positiivseid aspekte olete märganud?

.....
.....
.....
.....

3. Millised on teie lapse lemmikõppeained ja millised õppeained valmistavad raskusi?

.....
.....
.....
.....
.....

4. Kuidas toetate oma lapse hakkamasaamist koolis?

.....
.....
.....

5. Arvan, et minu laps töötab tundides hoolsalt ja võimetekohaselt

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Ei tea

6. Tal on töövahendid kaasas

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte

- Ei tea

7. Tal on kodutööd tehtud

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Ei tea

8. Ta oskab klassis ja kollektiivis teistega arvestada

- Alati
- Enamasti
- Vahel mitte
- Ei tea

9. Positiivsed õpitulemused tulevad Teie arvates

- Kergelt
- Peab pingutama
- Peab palju vaeva nägema
- Ma ei näe positiivseid õpitulemusi

II KODU JA KOOLI KOOSTÖÖ

1. Millist infot saate oma lapselt kooli kohta?

.....
.....

2. Milline on Teie arvates kooli ja kodu koostöö?

- Väga hea
  - Hea
  - Rahuldav
  - Mitterahuldav
  - Muu .....
- .....

1. Õpilase kodus õppimisele kuluv aeg (tõmmake kõige sobivamale variandile joon alla)

vähem kui pool tundi, pool tundi, üks tund, poolteist tundi, kaks tundi, rohkem kui kaks tundi

2. Kas see aeg on teie meelest

- Liiga lühike aeg
- Paraja pikkusega aeg
- Liiga pikk aeg

3. Kuidas teie laps kodus õpib?

- Iseseisvalt
- Küsib vahel abi
- Vajab pidevat juhendamist

4. Kui sageli kontrollite, kas laps on kodused ülesanded ära teinud?

- Vahel
- Tihti
- Iga päev

5. Kuidas laps suhtub kodustesse ülesannetesse?

- Täidab need meelsasti
- Need tunduvad talle liiga rasked
- Neid on tema arvates liiga palju
- Need on tema arvates liiga töömahukad

6. Missugustes õppeainetes palub laps teie abi?

.....

Miks on tal Teie arvates probleem tekkinud ?

.....

.....

7. Kas sooviksite ise koolis (klassis) õpilastele tutvustada mõnda teemat? Kui jah, siis millist?

.....

.....

8. Milliste klassi või kooli ürituste korraldamisel ja läbiviimisel sooviksite ja saaksite kaasa aidata?

.....

.....

III SUHTED JA KLASSIKAASLASED

1. Kas Teie lapsel on sõpru ja kuidas ta nendega läbi saab?

.....

.....

2. Õpilane kuulab kodus vanema sõna (tõmba kõige sobivamale variandile joon alla)

- Alati
- Enamasti
- Harva
- Mitte kunagi

3. Millega tegeleb Teie laps vabal ajal?

.....

.....

4. Kuidas käitub laps, kui koolis läheb halvasti või hästi?

.....

.....

5. Kuidas lahendate arusaamatusi?

.....

.....

.....

.....

6. Kuidas tunnustate oma last?

.....

.....

.....

7. Teie pere traditsioonid on

.....

.....

.....

KOKKULEPPED JÄRGMISEKS KORRAKS